

ÖNSÖZ

Orta Asya'da Oğuzların Kınık boyunun tezahürü olarak dünya sahnesine çıkan Selçuklular ismini kurucu liderinden almıştır. Kısa süre içinde bulunduğu coğrafi sınırları aşarak sürekli Batıya doğru açılım sergilemiş ve kara devleti olmaktan çıkarak Akdeniz'e kadarki coğrafyada hâkimiyet kurmuştur. Özellikle Hilâl-i Münbit/Münbit hilâl olarak adlandırılan bugünkü Ortadoğu bölgesine inilmiş ve bu sayede Dünya tarihine yön verecek icraatlar ortaya konmuştur. Siyasi tarih bakımından bu kadar geniş bir coğrafya kazanmakla birlikte Asya kültürü ile Doğu Akdeniz kültürünü bir araya getirmek suretiyle medeniyet adına yeni atılımlara yönelmişlerdir. Bu durum Selçuklunun zenginliğiyle birlikte uzun soluklu var oluşun temellerini teşkil etmiştir.

Dergimizin misyon ve sınırları dahilinde Selçuklu Medeniyetinin farklı unsurlarını bir araya getirmeye devam etmekteyiz. Bu minval üzere Selçukluların Eş'arî Kelamını esas alan konudaki çalışma ile bu sayıya başlamayı uygun bulduk. Anadolu Selçuklu döneminin düğün ve sünnet gibi sosyal konularını ihtiva eden makale ile konuları zenginleştirdik. Ortaçağ'ın en önemli yerleşimlerden olan Hasankeyf'teki tek yapı üzerinden şehrin tarihine temas etmeyi denedik. Yine Anadolu Selçuklu başkenti Konya'nın kilidi durumundaki Gevale Kalesi kazısında ortaya çıkarılan seramikler sayesinde Anadolu Selçuklularının sanat ve tarihi cüzlerini yakalamaya çalıştık. Moğol tarihinin önemli figürlerinden olan Cengiz Han oğlu Toluy II'nin hayatı ve icraatlarını ifade etmeye çalıştık. Anadolu Selçuklu topografyasındaki kervan yolları ve kervansarayları coğrafyacı disipliniyle tetkik ettik. Kayseri Selçuklu Uygarlığı Müzesi'nde Ortaçağ kemer objelerinin bilinmeyen yönlerini ifşa ettik. Ortaçağ Anadolusundaki Tasavvufi hareketlerdeki daemonik/kötülük emarelerini tespiti yöneldik. Alp-kara ismindeki Türk komutanının kaynaklardaki farklı söyleyiş biçimlerini öğrenme imkanı bulduk. Kudüs'teki Selçuklu varlığının somut emaresi olan kitabenin varlığını tespit ettik. Abbasi hilafetindeki Türk komutanların etkisine de yine bu sayıdaki makaleler sayesinde muttali olduk. Diğer bölümlerde ise IKAS sempozyum tanıtımı ile birlikte pandemi sebebiyle ahirete irtihal eden akademisyen hocalarımıza vazifemizi kısa biyografi tarzındaki yazılarla da olsa yerine getirmeye çaba sarf ettik.

Selçuklu Medeniyetinin farklı konu başlıklarını bir araya getirmeye çalıştığımız bu sayı ile birlikte neşriyat faaliyetlerine bundan sonra da devam edeceğimizi bildirirken; mevcut sayıya katkı sağlayan akademisyenler başta olmak üzere derginin her bir aşamasında etkin görev icra eden meslektaşlarıma teşekkür etmeyi bir borç bilirim. Ayrıca Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde bu tür bilimsel etkinliklere destek olan Rektör Prof. Dr. Cem ZORLU'ya özellikle teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI

NEÜ Selçuklu Kültür ve Medeniyeti
Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü